

מקור המאמר בזהר פרשת בא דף לב ע"ב - לג ע"א
זחירות מן המקטרגים

רְבִי אֶלְעָזָר פָּתַח, (איוב א) וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְנֵי
הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל יְיָ וַיָּבֹאוּ גַם הַשָּׁטָן
בְּתוֹכָם. וַיְהִי הַיּוֹם: דָּא רֵאשׁ הַשָּׁנָה, דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא קָאִים לְמִידָן עָלְמָא. פְּגוּוֹנָא דָּא, (מלכים ב.
ד) וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ שָׁמָּה. הֵהוּא יוֹמָא יוֹם טוֹב
דְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הַזֹּה.

רְבִי אֶלְעָזָר פָּתַח, (שם א) וַיְהִי
הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים
לְהִתְיַצֵּב עַל ה' וַיָּבֹאוּ גַם
הַשָּׁטָן בְּתוֹכָם. וַיְהִי הַיּוֹם - זֶה
רֵאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא עוֹמֵד לְדוֹן אֶת הָעוֹלָם,
כְּמוֹ זֶה, וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ
שָׁמָּה. אוֹתוֹ יוֹם הִיָּה יוֹם טוֹב
שֶׁל רֵאשׁ הַשָּׁנָה.

וַיָּבֹאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים, אֵלָיו רַבְרָבִין מְמַנָּן שְׁלִיחָן
בְּעָלְמָא, לְאַשְׁנַחָא בְּעוֹבְדֵין דְּבְנֵי נָשָׂא.
לְהִתְיַצֵּב עַל ה': כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (מלכים א. כ"ב) וְכָל
צָבָא הַשָּׁמַיִם עוֹמְדִים עָלָיו מִימִינוֹ וּמִשְׁמָאלוֹ. אֲבָל
לְהִתְיַצֵּב עַל ה' בְּהַאי קָרָא אֲשַׁכְּחָנָא רְחִימוּתָא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָלְיָהּוּ דִּישְׂרָאֵל. בְּגִין, דְּהֵי
שְׁלִיחָן, דְּאֵינּוֹן מְמַנָּן לְאַשְׁנַחָא עַל עוֹבְדֵין דְּבְנֵי
נָשָׂא, אֵזְלוּן וְשִׁאטִּין וְנִטְלוּן אֵינּוֹן עוֹבְדֵין כְּלָהוּ,
וּבְיוֹמָא דְקָאִי דִּינָא לְמִיקָם, לְמִידָן עָלְמָא,
אֲתַעְבִּידוּ קְטִיגוֹרִין לְמִיקָם עָלְיָהּוּ דְּבְנֵי נָשָׂא. וְתָא
חַזוּ, מְכָל עַמִּין דְּעָלְמָא, לָא קְיִימִין לְאַשְׁנַחָא
בְּעוֹבְדֵיהוֹן, בַּר בִּישְׂרָאֵל בְּלַחֲוֹדֵייהוּ, בְּגִין דְּאֵלָיו
בְּגִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

וַיָּבֹאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים - אֵלָיו
מְמַנָּים גְּדוֹלִים שְׁלוּחִים
בְּעוֹלָם, לְהַשְׁגִּיחַ בְּמַעֲשֵׂי בְנֵי
הָאָדָם. לְהִתְיַצֵּב עַל ה' - כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (מלכים-א כב) וְכָל צָבָא
הַשָּׁמַיִם עֹמְדֵי עָלָיו מִימִינוֹ
וּמִשְׁמָאלוֹ. אֲבָל לְהִתְיַצֵּב עַל
ה', בְּפִסּוּק זֶה מְצָאנוּ אֶהְבֵּת
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל
יִשְׂרָאֵל, מְשׁוּם שֶׁהַשְׁלוּחִים
הִלְלוּ, שְׁמֵמַנִּים לְהַשְׁגִּיחַ עַל
מַעֲשֵׂי בְנֵי הָאָדָם, הוֹלְכִים
וּמְשׁוֹטְטִים וְלוֹקְחִים אֶת כָּל
אוֹתָם הַמַּעֲשִׂים, וּבְיוֹם שָׁבָא
הַדִּין לְעַמֵּד לְדוֹן הָעוֹלָם,
נֶעֱשִׂים קְטִיגוֹרִים לְעַמֵּד עַל
בְּנֵי אָדָם. וּבֵא רְאָה, מְכָל
הָעַמִּים שֶׁבְּעוֹלָם לֹא עוֹמְדִים לְהַשְׁגִּיחַ בְּמַעֲשֵׂיהֶם רַק עַל יִשְׂרָאֵל לְבָדָם, מְשׁוּם שֶׁאֵלֶּה בְּנֵים
שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וְכֹד לֹא אֲשַׁתְּכָחוּ עוֹבְדֵי דִישְׁרָאֵל כְּדָקָא יְאוּת,
 כְּבִיכּוּל אֵינּוֹן מְמַנְן שְׁלִיחֵן, כִּד בְּעָאן
 לְקַיְמָא עַל אֵינּוֹן עוֹבְדֵי דִישְׁרָאֵל, עַל ה' וְדָא
 קַיְיִמִין, דְּהָא כִּד יִשְׂרָאֵל עֲבָדִין עוֹבְדֵי דְלֹא
 כְּשֶׁרֶן, כְּבִיכּוּל מִתִּישִׁין חִילָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיד
 הוּא. וְכֹד עֲבָדִין עוֹבְדֵי דְכְּשֶׁרֶן, יְהִיבִין תּוֹקְפָא
 וְחִילָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא. וְעַל דָּא כְּתִיב, ^{(תהלים}
 תָּנוּ עֵז לְאֱלֹהִים. בְּמָה. בְּעוֹבְדֵי דְכְּשֶׁרֶן. וְעַל
 דָּא, בְּהָהוּא יוֹמָא, בְּלָהוּ רַבְרָבִין מְמַנְן אֲתַכְּנָשׁוּ
 עַל ה'. עַל ה' וְדָא, דְּהָא כִּיּוֹן דְּעַל יִשְׂרָאֵל
 אֲתַכְּנָשׁוּ, עָלִיהּ אֲתַכְּנָשׁוּ.

וַיָּבֹא גַם הַשָּׁטָן בְּתוֹכְכֶם, גַּם, לְאַסְגָּאָה עָלֵייהוּ,
 דְּכְּלָהוּ אֲתִיין לְמַהוּי קְטִיגוֹרִין עָלֵייהוּ
 דִישְׁרָאֵל, ^(דף ז"ג ע"א) וְדָא אֲתוֹסַף עָלֵייהוּ, בְּגִין דְּאִוְיָהוּ
 דִּילְטוֹרָא רַבְרָבָא מְכֻלָּהוּ, קְטִיגוֹרָא מְכֻלָּהוּ, כִּיּוֹן
 דְּחָמָא קְדָשָׁא בְּרִיד הוּא, דְּכְּלָהוּ אֲתִיין לְקַטְרָגָא.
 מִיד וַיֹּאמֶר יי' אֶל הַשָּׁטָן מֵאִן תָּבֵא. וְכִי לֹא הָוָה
 יֵדַע קְדָשָׁא בְּרִיד הוּא, מֵאִן הָוָה אֲתִי. אֲלֹא
 לְאִיִּתְתָּא עוֹבְדָא לְרַעוּתִיהּ.

וַיֹּאמֶר יי' אֶל הַשָּׁטָן וְגו' וַיַּעַן הַשָּׁטָן אֶת יי' וַיֹּאמֶר
 מִשׁוּט בְּאַרְץ. מִכָּאן אֲוִלִּיפְנָא, דִּישׁוּבָא

הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵאִיפָה הִיָּה בָּא? אֲלֹא לְהַבִּיא אֶת הַמַּעֲשֵׂה לְרַצוֹנוֹ.

וַיֹּאמֶר ה' אֶל הַשָּׁטָן וְגו' וַיַּעַן הַשָּׁטָן אֶת ה' וַיֹּאמֶר מִשׁוּט בְּאַרְץ. מִכָּאן לְמַדְנּוּ שִׁישׁוּב הָאָרֶץ

וְכִשְׁלֹא נִמְצְאִים הַמַּעֲשִׂים
 שֶׁל יִשְׂרָאֵל כְּרָאוּי, כְּבִיכּוּל
 אוֹתָם שְׁלוּחִים מְמַנְיִם,
 כְּשֶׁרוֹצִים לַעֲמֹד עַל אוֹתָם
 מַעֲשִׂים שֶׁל יִשְׂרָאֵל, הֵם
 עוֹמְדִים וְדָא עַל ה', שְׁהֵרִי
 כְּשִׁישְׁרָאֵל עוֹשִׂים מַעֲשִׂים
 שֶׁלֹּא כְּשֶׁרִים, כְּבִיכּוּל
 מְתָשִׁים כְּחוֹ שֶׁל הַקְדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, וְכִשְׁעוֹשִׂים
 מַעֲשִׂים כְּשֶׁרִים, נוֹתְנִים כַּח
 וְתַקָּף לְקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.
 וְעַל זֶה כְּתוּב (תהלים סח) תָּנוּ עֵז
 לְאֱלֹהִים. בְּמָה? בְּמַעֲשִׂים
 כְּשֶׁרִים, וְעַל זֶה בְּאוֹתוֹ יוֹם
 כָּל הַשָּׁרִים הַגְּדוֹלִים הַמְמַנְיִם
 הַתְּכַנְסוּ עַל ה'. עַל ה' וְדָא,
 שְׁהֵרִי כִּיּוֹן שֶׁהַתְּכַנְסוּ עַל
 יִשְׂרָאֵל, הֵם הַתְּכַנְסוּ עָלָיו.

וַיָּבֹא גַם הַשָּׁטָן בְּתוֹכְכֶם. גַּם
 - לְרַבּוֹתוֹ עָלֵיהֶם, שְׁכָלָם
 בָּאִים לְהִיּוֹת קְטִיגוֹרִים עַל
 יִשְׂרָאֵל, וְזֶה נוֹסַף עָלֵיהֶם
 מִשׁוּם שֶׁהוּא הַמְלִשִׁין הַגְּדוֹל
 מְכָלָם, קְטִיגוֹר מְכָלָם. כִּיּוֹן
 שְׁרוּאָה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 שְׁכָלָם בָּאִים לְקַטְרָג, מִיד -
 וַיֹּאמֶר ה' אֶל הַשָּׁטָן מֵאִן
 תָּבֵא. וְכִי לֹא הִיָּה יוֹדֵעַ

דְּאַרְעָא אַתְמָסַר לְסַטְרִין אַחֲרֵינִין, בַּר אַרְעָא
 דְּיִשְׂרָאֵל בְּלַחֲוֹדָהָא. בִּיּוֹן דְּאָמַר מְשׁוּט בְּאַרְצֵי,
 אֲשַׁנַּח קְדָשָׁא בְּרִידָא הוּא, דְּבָעֵי לְמַהּוּי דְּלְטוֹרָא
 עַלִּייהוּ דְּיִשְׂרָאֵל. מִיד, (איוב א) וַיֹּאמֶר יי אֵל הַשָּׁטָן
 הַשְּׂמַתָּ לְבָבְךָ עַל עַבְדֵי אִיּוֹב כִּי אֵין כְּמוֹהוּ בְּאַרְצֵי.

חֲמָא שַׁעְתָּא לְמִיּהֵב לִיהַ חוֹלְקָא, בְּמַה
 דִּיתַעְסַק, וַיִּתְפָּרַשׁ מִנִּיּהוּ דְּיִשְׂרָאֵל,
 וְהָא אוֹקְמוּהָ, לְרַעִיא דְּבָעָא לְמַעַבְרָא עָאנִיָּה
 בְּחַד נְהָרָא וְכוּ', מִיד אַתְעַסַּק בִּיהַ הַהוּא שָׁטָן,
 וְלֹא קִטְרַג עַלִּייהוּ דְּיִשְׂרָאֵל.

הַתְעַסַּק בּוֹ אוֹתוֹ שָׁטָן וְלֹא קִטְרַג עַל יִשְׂרָאֵל.

נִמְסַר לְצַדִּדִּים אַחֲרֵים, פֶּרֶט
 לְאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל לְבִדָּה. בִּיּוֹן
 שְׂאֵמַר מְשׁוּט בְּאַרְצֵי, הַשְּׂגִיחַ
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂרוּצָה
 לְהִיּוֹת מְלָשִׁין עַל יִשְׂרָאֵל.
 מִיד - וַיֹּאמֶר ה' אֵל הַשָּׁטָן
 הַשְּׂמַתָּ לְבָבְךָ עַל עַבְדֵי אִיּוֹב
 כִּי אֵין כְּמוֹהוּ בְּאַרְצֵי.

רָאָה שָׁעָה לְתַת לוֹ חֶלֶק
 בְּמַה שְׂאֵתְעַסַּק, וַיִּפְרַד
 מִיִּשְׂרָאֵל, וְהָרִי פֶרְשׁוּהָ,
 לְרוּצָה שְׂרָצָה לְהַעֲבִיר אֶת
 צֵאֲנוּ בְּנֶהַר אַחַד וְכוּ', מִיד

ספר אור הזהר (עמוד 393)

יד) מִזְבֵּי לְחִיבִיא: אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָה: לְמַה זְכָה אֱלֻקְנָה לְהַעֲמִיד שְׂמוּאֵל שְׂשֻׁקוֹל
 כְּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, מִפְּנֵי שֶׁהָיָה עוֹלָה וּמַעֲלָה לְבְנֵי אָדָם הַרְבֵּה עִמּוֹ וּמִזְכָּה אוֹתָם, וְכֵן שְׂמוּאֵל בְּנוֹ
 נֶהַג אַחֲרָיו.

וְזֶה לְשׁוֹן מוֹרִינוּ הַרְבֵּי חַיִּים וַיִּטְאַל זְכוּרֵנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא בְּשַׁעֲרֵי קְדֻשָּׁה (חֶלֶק ב' שַׁעַר ז'):
 מִזְבֵּי לְחִיבִיא אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָה: לְמַה זְכָה אֱלֻקְנָה לְהַעֲמִיד שְׂמוּאֵל שְׂשֻׁקוֹל כְּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן,
 מִפְּנֵי שֶׁהָיָה עוֹלָה וּמַעֲלָה לְבְנֵי אָדָם הַרְבֵּה עִמּוֹ וּמִזְכָּה אוֹתָם, וְכֵן שְׂמוּאֵל בְּנוֹ נֶהַג אַחֲרָיו וְסַבֵּב הַגְּלָגֶל
 וּבֵית אֵל וְשִׁפְטֵי אֶת יִשְׂרָאֵל. וְתִשְׁבְּתוּ הַרְמָתָה כִּי שָׁם בֵּיתוֹ. וְאַבְרָהָם לֹא זָכָה לְכָל מַעֲלוֹתָיו אֲלֵא מִשׁוּם
 "וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּחַרְוֹן" וְכוּ'.

הַמִּזְכָּה אֶת הַרְבֵּים: עָאֵל לַע' עֲלָמִין גְּנִיזִין, דְּלֹא זְכִי בְּהוּ בַר נֶשׁ אַחֲרָא, בַּר אֵינּוֹן גְּנִיזִין לְאֵינּוֹן דְּעַבְדֵי
 נִפְשִׁיהוֹן דְּחִיבִיא. וְאַלְמְלֵי הוּוּ יְדַעֵי בְּנֵי נֶשָׂא, בְּמַה תּוֹעֲלֵתָא וְזָכוּ (גְּרַמִּי לְצִדִּיקִיא) וְזָכָאן בְּגִינֵיהוּ בַּד
 זְכוּ לְהוֹן. הוּוּ אֲזֵלוּ אַבְתְּרִייהוּ, וְרַדְפֵי לוֹן כְּמַאן דְּרַדִּיף בְּתַר חִיִּין.

וּבְסַפֵּר הַזֶּה רִישׁ פְּרָשַׁת תְּרוּמָה (דָּף קכ"א): וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: הַגְּדִיל לְסַפֵּר בְּשִׁבְחַ מַצֹּחַ זֶה וְאָמַר זָכָאָה
 בְּעֵי לְמַרְדֵּף בְּתַר חִיבִיא, וְלִמְקַנֵּי לִיהַ בְּאֲגַר שְׁלִים, וְדֹא אִיהוּ שְׁבַחָא דִּיסְתַּלְק בִּיהַ יְקָרָא דְּקוֹדֶשׁא בְּרִידָא
 הוּא, יְתִיר מְשַׁבַּחָא אַחֲרָא, וְאַסְתַּלְקוּתָא דֹא יְתִיר מְכַלָּא וְכוּ', וְעַל דֹּא בְּתִיב בְּאַהֲרֹן, (מְלֹאכִי ב)
 וְרַבִּים הַשִּׁיב מַעֲוֹן. וּבְתִיב (מְלֹאכִי ב) בְּרִיתִי הִיְתָה אִתּוֹ חַיִּים וְהַשְּׁלוֹם. אִיהוּ אַסְתַּלְק בְּתַלַּת סְלוֹקִין,
 מַה דְּלֹא אַסְתַּלְק חֲכִי בַר נֶשׁ אַחֲרָא. הָאֵי בַר נֶשׁ בְּתִיב, בְּרִיתִי הִיְתָה אִתּוֹ חַיִּים וְהַשְּׁלוֹם. וְזָכִי לְמַחְמֵי
 בְּנִין לְבְנוֹי, וְזָכִי בְּהָאֵי עֲלָמָא וְזָכִי לְעֲלָמָא דְּאִתִּי. עָאֵל בְּתַרְסַר תְּרַעֵי, וְלִית מַאן דִּימַחֵי בִּידֵיהַ. וְעַל
 דֹּא בְּתִיב, (תְּהִלִּים קִיב) גְּבוּרָא בְּאַרְצֵי יְהוּדָה זָרְעוּ דוֹר יִשְׂרָאֵל יְבוֹרָךְ. הוּוּ וְעִשְׂרָ בְּבִיתוֹ וְצַדִּיקוֹ עוֹמֶדֶת
 לְעַד. זָרַח בְּחֻשְׁךָ וְכוּ' בְּדִין מְלָפָא בְּרִידָא לְהַהוּא דִּיוֹקְנָא, בְּכָל בְּרַפְּאָן דְּבְרִידָא לְאַבְרָהָם, וְכוּ' וְאִיהוּ עָאֵל
 לַע' עֲלָמִין גְּנִיזִין, דְּלֹא זְכִי בְּהוּ בַר נֶשׁ אַחֲרָא, בַּר אֵינּוֹן גְּנִיזִין לְאֵינּוֹן דְּעַבְדֵי נִפְשִׁיהוֹן דְּחִיבִיא. וְאַלְמְלֵי
 הוּוּ יְדַעֵי בְּנֵי נֶשָׂא, בְּמַה תּוֹעֲלֵתָא וְזָכוּ (גְּרַמִּי לְצִדִּיקִיא) וְזָכָאן בְּגִינֵיהוּ בַּד זְכוּ לְהוֹן. הוּוּ אֲזֵלוּ
 אַבְתְּרִייהוּ, וְרַדְפֵי לוֹן כְּמַאן דְּרַדִּיף בְּתַר חִיִּין. (עַד כְּאֵן מוֹרִינוּ הַרְבֵּי חַיִּים וַיִּטְאַל):